

RECEB AYI, TEVBE AYI*

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bismi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîh... Kemâ yebağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî sey-yidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn... Emmâ ba'd.

Aziz ve muhterem ve sevgili kardeşlerim!
Muhterem cemaat-i müslimîn!..

Biliyorsunuz, bir sene içerisinde dört tane mevsim var; ilkbahar, yaz, sonbahar, kış... Her birisi üç ay oluyor. Onun gibi, mânevî bakımdan da bu Receb ayı ile beraber bir mübarek, feyizli, sevaplı, ecirli, rahmet-i ilâhiyyenin kullarına bol bol ihsan olunduğu bir mevsim başlıyor.

Receb, Şa'ban, Ramazan... Receb *şehru'llâh*, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin ayı. Sormuşlar:

“—Yâ Rasûlallah, *Recebü şehru'llâh* demek ne demek, bunun mânâsı nedir?.. Niye buna Allah'ın ayı denmiş, öteki aylar Allah'ın ayı değil mi? Bütün zamanlar, mekânlar, varlıklar, yaratıklar her şey Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin yaratığı değil mi?..”

“—Allah-u Teâlâ Hazretleri bu ayı, kullarını afv u mağfiret eylemeye tahsis eylediği için, mağfiret-i ilâhiyenin tecellî ettiği ay olduğu için, (*Recebü şehru'llâh*) denmiş.” buyurmuş.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Şimdi Recebin altısındaız, altıncı günündeyiz. Receb'in birinci günü, ilk günü de mübarek gecelerden birisidir. Recebin ilk cuma gecesi de, yâni perşembeyi cumaya bağlayan gecesi de mübarektir. Yâni, ister Recebin girmesinden üç gün geçmiş olsun, ister beş gün geçmiş olsun, seneden seneye değışebilir. Recebin girdiğı gün başka olur, Recebin ilk cuması hiç değışmiyor. Recebin ilk cuması, Receb hangi günde girmişse girsin, ertesi gün cuma olan gece...

Bu Recebin ilk cuma gecesine, melekler Regâib gecesi adını vermişler. *Regâib-ragîbe*, *faîle* vezninde yâni kendisine rağbet olunan şeyler. İnsanın, meleğın, cinnin, insin istediğı, canının çektiğı, rağbet ettiğı şeylerin olduğı gece. Mübarek bir gece...

İki tane mübareklik var bu gecede: Bir; üç aylardan mübarek birinci ay olan Receb ayının bir gecesi olması... İkincisi de; zaten her haftanın mübarek gecesi olan, cuma gecesi olması... İki mübareklilik kat kat, bu gecenin mübarekliğini muzaaf eyliyor, ziyade eyliyor ve bu gecenin çok feyizlere vesile olduğunu, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin bu gece vesilesiyle, bu gecede sevdiği kullarına; sevdiği şekilde geceyi ihyâ eden, sevdiği şekilde kendisine ibadet eden kullarına o ihsanları vereceğı, hadis-i şeriflerde bildirilmiş.

a. Receb Muazzam Bir Ay

Bizim tekkemizin hocası, cennetmekân Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın tertib etmiş olduğı hadis kitabında da, Receble ilgili bir

kaç hadis-i şerif var. Hem onun ruhu şâd olsun diye, hem de bu gecenin kıymeti hakkında kardeşlerimiz bilgi sahibi olsunlar diye, o hadis-i şerifleri okuyalım!..

İlk okuyacağım hadis-i şerif, 288'inci sayfanın 13. hadis-i şerifi. Hadis alimlerinden olan Taberâni'nin rivâyet ettiğine göre, buyurmuş ki Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri:¹

رَجَبُ شَهْرٌ عَظِيمٌ، يُضَاعَفُ فِيهِ الْحَسَنَاتُ؛
فَمَنْ صَامَ يَوْمًا مِنْ

رَجَبٍ فَكَأَنَّمَا صَامَ سَنَةً، وَمَنْ صَامَ مِنْهُ سَبْعَةَ
أَيَّامٍ غُلِقَتْ عَنْهُ أَبْوَابُ

جَهَنَّمَ، وَمَنْ صَامَ مِنْهُ ثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ فَتِحَتْ
لَهُ ثَمَانِيَةُ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ

وَمَنْ صَامَ مِنْهُ عَشْرَةَ أَيَّامٍ لَمْ يَسْأَلِ اللَّهَ شَيْئًا إِلَّا
أَعْطَاهُ، وَمَنْ صَامَ

مِنْهُ خَمْسَةَ عَشَرَ يَوْمًا نَادَى مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ:

¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.69, no:5538; Saîd ibn-i Râsid RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.558, no:35168; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.110, no:12683.

قَدْ غُفِرَ لَكَ مَا مَضَى

فَاسْتَأْنِفَ الْعَمَلَ، وَمَنْ زَادَ زَادَهُ اللَّهُ. وَفِي رَجَبٍ

حَمَلَ اللَّهُ نُوحًا فِي

السَّفِينَةِ فَصَامَ رَجَبٌ، وَأَمَرَ مَنْ مَعَهُ

أَنْ يَصُومُوا. فَجَرَتْ بِهِمْ

السَّفِينَةُ سِتَّةَ أَشْهُرٍ آخِرُ ذَلِكَ يَوْمٌ عَاشُورَاءِ

أَهْبَطَ عَلَى الْجُودِيِّ فَصَامَ

نُوحٌ وَمَنْ مَعَهُ وَالْوَحُوشِ شَكَرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ. وَفِي

يَوْمٍ عَاشُورَاءِ فَلَقَ

اللَّهُ الْبَحْرَ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ، وَفِي يَوْمٍ عَاشُورَاءِ

تَابَ اللَّهُ عَلَى آدَمَ، وَعَلَى

مَدِينَةِ يُونُسَ، وَفِيهِ وُلِدَ إِبْرَاهِيمُ

(طب. عن سعيد بن أبي راشد)

RE. 288/13 (Recebü şehrun azîmün) “Receb muazzam bir aydır, çok kıymetli bir aydır.”

Tabii bu ayları biz şimdi unuttuk. El-hamdü lil-lâh bazı saatler var, onlar bildiriyor. Takvimlerin köşesinde küçük olarak yazılıyor. Bilen biliyor, takip eden ediyor. Dînî hayatımızın, ibadetlerimizin bağlı olduğu takvim, kamerî takvim. Ay, hilâl ne zaman ilk defa görülürse; garb ufkunda güneş battıktan sonra, nev hilal, yeni hilâl ne zaman görülürse; o zaman yeni bir ayın girdiğini herkes görmüş oluyor. Dağdaki çoban, şehirdeki esnaf, halk, gökyüzüne bakan, akşam güneşin battığı tarafa gözü ilişen herkes, “Aman yeni hilâl göründü, yeni ay geldi!” diye biliyor.

Bu ayları takip etmemiz gerekiyor. Çünkü kandiller bu aylara bağlı. Ramazanımız bu aylara bağlı, kurbanımız bu aylara bağlı, haccımız bu aylara, kameri aylara bağlı.

Kameri aylar Muharrem’le başlıyor. Muharrem, sefer iki.

Rebiü’l-evvel; Peygamber Efendimiz’in doğduğu ay, üç. Rebiü’l-âhir dört. Cumâde’l-ûlâ, Cumâde’l-âhire altı. Receb; tam senenin ikinci yarısının başladığı ilk ay olmuş oluyor, yedinci ay yâni. Receb, Şa’ban, Ramazan; bunun sırasını biliyoruz, ezberlemiştir. Receb, Şa’ban, Ramazan derken mübarek bayram diyoruz. Herkes bu üç ayın peşpeşe geldiğini biliyor. Ve mübarek bir mevsim olduğunu biliyoruz.

Üç Aylar’da birçok büyüklerimizin oruçla, ibadetle vakitlerini değerlendirdiklerini görmüşüz.

Ramazan’dan sonra Şevval’in altı gün orucundan hatırımızda kalıyor, biliyoruz.

Ramazan'dan sonra Şevval'in altı gün orucunu da tutarsa insan, bütün seneyi oruç tutmuş gibi sevap yazar Allah diye, o altı gün orucunu da bayramdan sonra tutmağa gayret ediyoruz. Bir arada o oruçları da çıkartıyoruz. Bütün sene oruçlu olalım, o sevabı versin Mevlâmız diye temenni ediyoruz.

Ondan sonra Zilkade, Zilhicce. Zilhicce hac yapılan ay, kurban bayramının olduğu. Zilhiccenin dokuzu Arafe, onu kurban bayramı.

Yâni her ibadetimiz işte bu aylara bağlı, bu ayları bilmek lâzım. Bazı saatler var. O saatlerde hem milâdi takvimi, hem kamerî takvimi, böyle İslâmî takvimi gösteriyor. Onları biliyoruz.

Benim aklıma şöyle bir çare geliyor: Her Arabî ayın gününde bir cüz Kur'an okursak o zaman her gün bir cüz, bir cüz okuyarak arabî ayda, bir arabî ayda bir cüz tamamlayalım dersek, ayda bir hiç olmazsa hatim yapmaya çalışmak lâzım. O zaman hangi cüzü okuduğumuzda, arabî ayların hangi gününde olduğumuzu hatırla tutabiliriz. Böylece de ibadetlerimizi iyi takip ederiz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bu Receb ayına bir mübareklik vermiş. Bu aya bir üstünlük vermiş. Bu ayda yapılan ibadetlere bir bereket vermiş. Ve bu ayda yapılan ibadetlerin sevaplarını çok vereceğini Peygamber Efendimiz bildiriyor.

(*Recebü şehrun azîmün*) Bir rivâyete göre gayrı munsarîf kelime. (*Recebü şehrun azîmün*) Muazzam bir aydır. Neden muazzamdır? Kim anlıyor bunu? Anlayan anlar, mâneviyât gözü

açık olanlar anlar. Mâneviyâtı sezen anlar. Bir yere giriyor da “Aman burada ne güzel ruhaniyet var. Burada çok hoş bir hal var.” diyor. “Mest oldum.” diyor. Anlayan anlıyor. Anlamayan geçip gidiyor. Bir şey sezmeyen sezmiyor. Sezen tabii sezer.

(Şehrûn azîmün) Muazzam bir ay. (yudâifu’llâhu fîhi’lhasenât) Bu ayda Allah-u Teâlâ Hazretleri kulların yaptığı iyiliklerin mükâfatını kat kat veriyor. Başladı, beş günü geçti, altı günü geçti devam ediyor. Daha bir haftası gitti ama üç haftası elimizde. Bir imkân olarak mevcut.

Hasenât nedir, hasene dediğimiz şey, iyi şey ne demek? Arapça’da hasen güzel, iyi demek. Hasene, onun cemîsi hasenât. İyilikleri Allah-u Teâlâ Hazretleri kat kat mükâfatlandırıyor.

Nedir iyilikler? İyilikler ibadetlerdir bir kere. Kıldığımız namazlardır. Okuduğumuz Kur’an-ı Kerimlerdir, oruçlardır, verdiğimiz sadakalardır, zekâtlardır, hayrat-ü hasenâtımızdır, ziyafetlerdir. Kardeşlerimiz bak an’anevi olarak her kandilde ihvanımıza ziyafet veriyorlar. Aşağıda muhabbetle ihvanımız kandil yemeği yiyorlar. Bu da bir hayır, bu da bir hasenât.

Çeşitleri var hasenâtın. Böyle ibadet tarzında olabilir, hayır tarzında olabilir. Sadaka tarzında olabilir, parayla olabilir. Çeşitli şekillerde, dille tesbih tarzında olabilir. O halde bütün iyi olan işlerimizi, bu ayda arttırmaya çalışacağız ki mükâfatı da kat katmış, istifademiz çok olsun diye.

b. Tefekkürün Önemi

Zamanımızı boş geçirmeyeceğiz, dilimiz zikirli geçecek, elimizde tesbih olacak, mâlâyâni konuşmayacağız. Hatta biliyorsunuz boş yere konuşup günaha girmektense, sükut ibadet. Hiç olmazsa susmayı öğrensek, hiç olmazsa boş konuşacağımıza susmayı öğrensek; o bile ibadet. Ama sükûtumuzu bile tefekkürle değerlendirirsek, tefekkür; düşünmek yâni.

Onun için buyrulmuş ki:²

لَا عِبَادَةَ كَالْتَّفَكُّرِ

(طب. هب. والقضاعي عن علي)

(*Lâ ibâdete ke't-tefekkür*) “İbadetlerin içinde düşünmek kadar sevaplı ibadet bulunmaz. Sevap bakımından ibadetlerin en büyüğü tefekkürdür.” Yâni oturup da bir insan dini bakımdan kendisine fayda sağlayacak bir konuyu düşünürse, Allah’ın hoşuna gidecek bir konuyu düşünürse; bu bir tefekkür işte, bunun büyük sevabı var. Çeşitli kimselerle konuşuyoruz, hatıralarını anlatıyorlar: Peygamber Efendimiz’in Mescid-i Saadetinde oturmuş öğle namazını bekliyor sıcak bir günde. Güneş tepeden vurduğu için

² Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.III, s.68, no:2688; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.IV, s.157, no:4647; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.II, s.38, no:836; İbn-i Ebi’dDünyâ, *el-Vera’*, c.I, s.122, no:216; Mizzî, *Tehzîbü’l-Kemâl*, c.VI, s.240; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.306, no:1014; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.V, s.179, no:7889; Hz. Ali RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XVI, s.163, no:44135, 44136; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.2039, no:3038; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XVI, s.446, no:17233, 17253; RE. 482/3.

bunalmış, bayağı bir bayılacak gibi de olmuş. Kendisi anlatıyor, “Bayılacak gibi oldum.” diyor. Suudi Arabistan’ın sıcağı, burası gibi değil. Şimdiki soğuklardan, insan oranının sıcağının ne kadar çarpıcı ve tahammül edilmez, *tahammül-fersâ* diyorlar, tahammülü yıpratın demek, tahammülü fersûde eden yâni, tahammülü elden götüren şey olduğunu anlayamaz.

“—Oturdum, bunaldım. Daha cuma namazına vakit var, her yer sıkışık, gidecek başka yerim yok, güneşte kaldım.” diyor. Zor geliyor şimdi güneşin altında kalmak. Demiş ki bu kendi kendine, yâni tefekkür etmiş:

“—Ey benim zâlim nefsim! Sen şu andaki ömrüme kadar ne istedin de, ben sana vermedim? Her dediğini yaptım be, ne istediysen yaptım. Meşrubat dedin, meşrubat; yiyecek dedin, yiyecek; istirahat dedin, istirahat; eğlence dedin, eğlence; rahat dedin, rahat; keyif dedin, keyif; tatil dedin, tatil... Ne istediysen verdim. Şimdi Allah’ın mübarek mescidinde, Peygamber SAS Efendimiz’in mescidinde cumayı bekliyoruz. (*Intizârü’s-salâh*) Namazı beklemek ibadet... İnsan namazı beklerken, camide namazdaymış gibi sevap alıyor. Yâni bu kadarcık bir sevaba mı tahammülün yok be insafsız!..” demiş.

Kendi kendine söylüyor, nefesine söylüyor. Zâlim ya nefsi insanın; insafsız ya, insanı günahlara sürüklüyor.

“—Yâ burada bu kadarcık bir beklemeye tahammülün yok mu?.. Ömrüm boyu senin her dediğini yaptım. Böyle vefâsızlık olur mu? Allah

için sabret bakalım!” demiş. “Namaz vaktine kadar bu güneşin altında, Allah için biraz sabır öğren bakalım... Biraz da meşakkate, tahammüle alış bakayım zâlim nefsim!” demiş.

Düşünmüş yâni, böyle bir şey... “Düşünür düşünmez, tarif edilmez; hani böyle denizin içine, durgun bir suya bir taş atarsın da halka halka böyle dalga gelir ya kenara doğru. Bir güzel latif hava, bir güzel tatlı, hoşluk geldi ki bana. Birisi geliyor sanki dalga dalga geliyormuş gibi arkasından ötekisi geliyor, arkasından ötekisi geliyor, mest oldum.” diyor, “Yâni memnuniyetimden mest oldum.” diyor. “Az önce güneşin altında tahammülsüzlükten neredeyse bayılacaktım gibiyken bu sefer memnuniyetimden mest oldum.” diyor. “Aman ne güzel hayran oldum ağzımın tadı yerinde her şeyim gayet güzel.” diyor.

“—Birisi arkamdan dokundu. O keyfimi kaçıracak diye, şöyle döndüm, ‘Tamam, ben hiç bir şey istemiyorum!’ dedim.”

Birisi, “Gölgeye gel!” filan demiş de, “Yok, gölge filan istemiyorum!” demiş.

Muhterem kardeşlerim! İşte bakın, insan durduğu yerden bir tefekkürle nasıl Allah’ın rahmetine eriyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri insanı güneşin altında cennetin sefâsını tattırmaya kâdirdir. Gül bahçesinde, en güzel yerde, en sefâlî yerde de cehennem azâbı çektirmeye kâdirdir. Bütün mesele insanın kalbindeki duygularında, aklından geçen fikirlerde... İnce noktası orası.

Onun için, (*Lâ ibâdete ke't-tefekkür*) “Tefekkür kadar kıymetli ibadet olmaz.” Keşke biz zamanlarımızı boynumuzu büküp de, “Şu ömrümüzü nasıl geçirdik? Bundan sonraki halimiz ne olacak? Ben bugün Allah için ne yapabilirim, yarın ne yapabilirim? Bugün Allah’ın rızasına uygun olmayan ne gibi işler yaptım? Bunlardan paçayı nasıl kurtarabilirim?” gibi tefekkürlerle geçiresek. Yâni o da bir ibadet.

Elimize bir tesbih alsak, süslü tesbih alsak, güzel tesbih alsak, şık şık öten bir tesbih alsak. Çektikçe şak, şak, şak, şak... Kimisi onu zevk yapıyor. Kimisi de kızıyor:

“—Yâ bu eğlence mi?”

Eğlence değil, bırak. Yeter ki o olsun. Yâni başka şey olacağına, sigara olacağına, günahlı bir şey olacağına bırak o kehribar tesbihi şak, şak çeksin. Dili, eli zikirle meşgul olsun. Zamanı Allah’ın rızasına uygun geçsin. Neden? (*Yudaifu’llâhu fîhi’l-hasenât*) Allah bu ayda iyilikleri arttırıyor.

c. Haramlardan Korunma Mevsimi

Bugün bir şey daha öğrendim muhterem kardeşlerim! Bizim ninelerimiz bu Arabî aylara kendileri başka isimler vermişler. Bu Cumâde’l-ûlâ, Cumâde’l-âhireh, biz Cemaziye’l-evvel, Cemaziye’l-âhir diyoruz yanlış olarak. Onlar da *Küçük Tevbe*, *Büyük Tevbe* ayı derlermiş. Yâni mâşâallah, eskileri ben her bakımdan inceledikçe, daha çok seviyorum. Yâni daha Recebe gelmeden tevbeyi tamamlıyorlar. Küçük tevbe ayı tamam, büyük tevbe ayı

tamam, Recebe hazırlıklı giriyorlar. Neden?.. Receb artık her şeyi derleyip toparlayıp da, sevapları kazanmağa başlamanın ayı olduğu için tevbeler, mevbeler hepsi yapılmış oluyor.

Eğer tevbeler yapılmamışsa, eğer günahlı işlere devam ediliyorsa, şüpheli işlere, gönle huzur vermeyen tatsız, tuzsuz, akşam pişmanlık duyulan işler, âdetler varsa, onlardan vazgeçmek de hasenedir. O da sevaptır, o da faziletlidir. Yâni, insanın bir yanlışını anlayıp, bir yanlışından dönmesi, bir günahını bırakıp Allah'ın yoluna girmesi, insanın ağzına mânevî bakımdan Allah'ın çok büyük bir mânevî lezzet vermesine sebep olur.

Şimdi bize kardeşlerimiz gelirler, sorarlar hoca olduğumuz için:

“—Hocam ben zikirden, tesbihten zevk almıyorum. Alamıyorum, zevkle yapamıyorum.”

Zikrin, ibadetin bir zevkle yapılması vardır. Bir de ağzının tadının, zevkinin kaçması vardır. Kim Allah'ın haram kıldığı günahlardan, haram olan şeylerden kendisini zorlayarak çekerse, gözünü haramdan korursa, elini haramdan çekerse, ayağını haram yere basmazsa, yönünü haram yöne dönmezse, kulağına haramı dinletmezse; canı istediği halde kendisini tutarsa; o zaman Allah onun gönlüne bir lezzet verir, imanın tadını o zaman duyar. İbadeti zevk ile o zaman yapar.

Tadı ne zaman kaçar?.. İnsan derviş de olsa, müslüman da olsa, günaha bulaştığı zaman, ibadetin tadı kaçar. İbadetten zevk almamaya

başlar. Zevk almamanın arkasından, ibadeti terk gelir. İbadeti terkin arkasından imanın zaafı gelir. İmanın zaafının arkasından, küfür gelir. Allah korusun...

Onun için, haramlardan ve şüphelilerden korunmaya çok dikkat edeceğiz. Nasıl korunacağız?.. Haram lokma yememeye çok dikkat edeceğiz. Midemizi haramla doldurmayacağız. Kazancımızın helâl olmasına dikkat edeceğiz. Gözümüzle harama, günaha bakamayacağız.

Her çeşidi var. Gazetelerin çeşitleri var. İçinde boyalı basın dediğimiz her çeşit müstehcen resim olan gazeteler de var. Hiç öyle resimler olmayan gazeteler de var. O kötü resimler olmayanını evine alacaksın. Çünkü olanını aldın mı, gözün kayar, ibadetinin tadı ağızından kaçar.

Eskiden rahmetli bir Mehmed Amca vardı. Ankara'da istiklâl madalyası göğsünde sallanır gezerdi. Çok iyi bir insandı. "Evlâdım biz kibrit alırdık eve, ateş yakmak için, sobayı, ocağı yakmak için.

Kibrit kutusunun üzerinde resim olurdu da, o resmi kazırdık, öyle sokardık; eve resim girmesin diye." Kibrit girecek ya eve, ateş yakmak için lâzım. "Kibrit lâzım ama, resmi kazıyıp kutuyu öyle sokardık." derdi.

Şimdi evlerin içi Allah'ın sevmediği, razı olmadığı, ahlâka sığmayan, imana uymayan resimlerle dolunca ne oluyor?.. O zaman ibadetin tadı kaçıyor. Kalbin nuru gidiyor. İnsanın mâneviyatında gerileme oluyor. İşte o

kötü şeyleri bırakmak kötü şeylerden vazgeçmek de hasenedir.

“—Mâdemki mübarek bir mevsim gelmiş, mademki Üç Aylar başlamış. İnşâallah, Allah bana yardım edecek, ben de bundan sonra hiç harama, günaha bulaşmayacağım! Haramlardan kendimi çekeceğim. Sevdiğim alışkanlıklar bile varsa, onlardan kendimi alıkoyacağım!” diyeceğiz.

Muhterem kardeşlerim! Şu müslümanların haline bakıyorum da, çok acıyorum. Sigara gibi bir parmak boyundaki zayıf, şöyle yapsan kırılacak şeye yeniliyor bizim pehlivanlar. Şu kadarcık zayıf şeye, bizim koca koca pehlivanlar, 1.85 boyunda, pazusu yerinde demiri bükecek pehlivanlar sigaraya yeniliyor. Sigaradan kurtaramıyor kendisini.

Sigara mekruh. Mekruh az bir şey mi?.. Az değil muhrem kardeşlerim. Mekruhlar birike birike insanı kötü duruma düşürür. Yâni küçük günahlar birike birike büyür. Onun için onlardan kaçınmağa çalışmak lâzım. Bir sigaradan vazgeçemiyor.

Mükeyyefât, mekruhât, faydasız, mâlâyâni şeyleri bile bırakacak insan. Haramları haydi haydi bırakacak. “Allah bunu haram kılmış, ben onu istemem!” diyecek, yanaşmayacak, o tarafa bakmayacak. O zaman ibadetin tadını duyar. Allah’ın iyi kul olmak için, Allah tarafından kendisine tevfik refik olur. Güzel bir hale gelir.

d. Receb'de Tutulan Orucun Mükâfâtı

Muhterem kardeşlerim! Bizim içimizdeki bu nefsimiz, nefs-i emmare... Hani güneşin altında dururken kendi nefsiyle konuşan kardeşin hikâyesini anlattık ya, herkesin içerisinde böyle bir nefis var. Zâlim nefis diyoruz. Bu zâlim nefsi yenmenin çarelerinden birisi de oruç olduğundan, bu Receb ayında oruç tutmak hakkında çok tatlı rivâyetler var. Çok kıymetli rivâyetler var.

Keşke on beş gün evvelinden ilan yapıtırsaydık kapılara, şadırvanlara; keşke gazetelere ilan verseydik de, Recebin ilk gününden kaçırmadan oruç tutmaya başlasalardı. Bakın, ilk hadis-i şerifin devamında Peygamber Efendimiz SAS buyurmuş ki:

فَمَنْ صَامَ يَوْمًا مِنْ رَجَبٍ فَكَأَنَّمَا صَامَ سَنَةً، وَمَنْ
صَامَ مِنْهُ سَبْعَةَ

أَيَّامٍ غُلِقَتْ عَنْهُ أَبْوَابُ جَهَنَّمَ، وَمَنْ صَامَ مِنْهُ
ثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ فَتِيَحَتْ

لَهُ ثَمَانِيَةَ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ، وَمَنْ صَامَ مِنْهُ عَشْرَةَ
أَيَّامٍ لَمْ يَسْأَلِ اللَّهَ شَيْئًا

إِلَّا أَعْطَاهُ، وَ مَنْ صَامَ مِنْهُ خَمْسَةَ عَشَرَ يَوْمًا،

نَادَى مُنَادٍ مِّنَ

السَّمَاءِ: قَدْ غُفِرَ لَكَ مَا مَضَى فَاسْتَأْنِفِ الْعَمَلَ،

وَمَنْ زَادَ زَادَهُ اللَّهُ.

(*Femen sàme yevmen min receb*) “Recebden bir gün oruç tutana, (*fekeennemâ sàme seneten*) sanki bütün sene oruç tutmuş gibi mükâfat verecek Allah.”

Sevaba bak, ne kadar güzel! Bu bir hadis-i şerif. Bu hadis kitabına yazmış. Tabarâni rivâyet etmiş, Said ibn-i Ebû Raşid RA’dan. Daha başka hadis-i şerifler var elimizdeki kitaplarda. Orucu tutmaya çalışmalı...

(*Ve men sâme minhu seb’ate eyyâmin*) Kim yedi gün oruç tutarsa Recebden; (*gullikat anhu ebvâbü cehennem*) yedi cehennemden yedi kapısı onun için kapanır. Yâni cehenneme girmesi olmayacak demek. Cehennemden kurtulacak demek.

Oruç tutan ne yapmış oluyor, oruç nasıl tutuyor; yemek yememekle oluyor, su içmemekle oluyor, evliyse hanımının yanına yaklaşmama ile oluyor başka; harama bakmamak olacak, haramı söylememek olacak, haramı dinlememe olacak, gıybet etmemek olacak, ahlâki bakımdan doğru olmayan şeyleri yapmayacak, doğru olan şeyleri yapmağa dikkat edecek. Orucun bir de böyle ince tarafı var.

Bu gibi günahlara aldırmayan, terk etmeyen insanlara Allah-u Teâlâ Hazretleri buyurmuş ki:

“—Senin yemeni içmeni terk etmene benim ihtiyacım yok. Kabul değil orucun.”

Nasıl olacak? Ahlâk’a riayet edecek, gözüne sahip olacak, diline sahip olacak, eline sahip olacak, her çeşit günahlardan kendini koruyacak.

Gıybet ederse yâni bir arkadaşını çekiştirirse, aleyhinde arkasından konuşursa, orucun sevabı gidiyor. Neden?.. Gıybet haram. Allah-u Teâlâ Hazretleri gıybet edilmemesini Kur’an-ı Kerim’de emretmiş olduğundan orucun sevabı kaçıyor. Binâen aleyh oruç her bakımdan günahlardan... Yemek içmek günah değildi normal olarak. Helaldi suyu, ekmeği insana, Allah’ın gıdalarını yemek normaldi ama oruç tutunca onları bile yemiyor. Pekiyi haram olan gıybeti niye yapıyor? Haram olan yalanı niye söylüyor? Haram olan zâlimane sözleri niye söylüyor? O zaman orucun sevabı kaçır. İşte onlara bulaşmadan orucu tutacak.

Böyle yaptığı zaman, yedi oruç tamam olduğu zaman, (*gullikat anhu ebvâbü cehennem*) cehennem kapıları kapanır. Cehenneme girmekten bir kurtuluş olmuş oluyor.

(*Ve men sâme minhu semâniyete eyyâmin futihat lehû semâniyetü ebvâbü’l-cenneh*) “Sekiz gün oruç tutana, sekiz cennetin kapıları açılır.”

(*Ve men sâme minhu aşerete eyyâmin lem yes’eli’llâhe şey’en illâ a’tâhu*) “On gün oruç tutan Allah’tan ne isterse Allah ona istediğini ihsan eder.” diye vaadi var. Peygamber SAS Efendimiz’den rivâyet edilmiş.

İnsanın muradı varsa, isteği varsa, dünyasına ait, âhiretine ait, çocuğuna ait, kocasına ait, karısına ait herkesin bin bir derdi var. Bin bir candan istediği dileği, muradı var. İşte bak on gün oruç tut, dene bakalım! Rasûlullah Efendimiz böyle buyurmuş diye, iste Allah'tan... Orucunu güzel tut, iste!..

(*Ve men sàme minhu hamsete aşerete yevmen*)
“On beş gün kim oruç tutarsa, (*nâdâ münâdin mine's-semâi*) gökten bir münâdi seslenir: (*Kad gufira leke mâ madà fe'ste'ni fi'l-amel!*) ‘Geçmiş günahlarını Allah senin sildi, affetti, defterin tertemiz oldu. Haydi bakalım bundan sonra işe yeniden başla!’ denilir. (*Ve men zâde zâda'llâh*) Kim daha fazla oruç tutarsa Allah da mükâfatını ona göre arttırır.”

Böyle hadis-i şeriflerde, Receb ayında oruç tutmak tavsiye ediliyor. Biliyorsunuz bizim farz orucumuz Ramazan'dadır. Tamam, kabul. Farzlar mecburidir. Tamam, mecburen yapacak şartları, sıhhati müsait olanlar orucu tutacak.

Ama bunlar nedir?.. Bunlar da bu mükâfatları almak için birer fırsattır. Tabii Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin hikmetleri var. Peygamber Efendimiz niye bunları söylemiş? Sebebi var. İnsanlar Ramazan'a hazırlanıyor yavaş yavaş.

Mekke'de, jimnastik hocalığı yapan bir kimseyle tanıştık. Umre yaptık, tıraş olacağız. Berbere girdik. Türk berber, yanında da bir kimse var, jimnastik hocasıymış:

“—Ben yirmi dakika, yirmi beş dakika koşturmadan hiç hareket yaptırmam sporculara... Çıt

diye kırılır, beli çıkar, dizine bir şey olur, başka bir şey olur.” diyor.

Yâni vücut ısınıp alışmadan yaparsa, ham vücutla bir yerini sakatlar demek istiyor. “İşte ben de masaj yapmasını bilirim, tedavi ederim.” diye anlatmıştı da, o aklıma geliyor.

Evet, Ramazan orucu tutacağız ama, Ramazan orucu tutuncaya kadar, biraz oruca ısındıralım kendimizi... Yâni Receb ayında, Şa’ban ayında hazırlık yapalım ki Ramazan orucuna gelince artık orucu güzel tutacak bir hale uğraşalım. Pattadak hemen Ramazan ayına girince kimisi zorlanıyor, kimisi bir takım alışkanlıkları var, onları bırakmış olmanın verdiği sıkıntılar var. Kafası dumanlanıyor... filan. İşte bak Receb ayında güzelce hazırlanır.

Bu Receb ayı eskiden beri Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin sevdiği kullarına ikram ettiği bir aymış. Duaların kabul olduğu bir aymış. Onun için Peygamber Efendimiz onları da anlatıyor bu hadis-i şerifinde. Buyuruyor ki:

(Ve fî recebe hamela’llahu nûhan fî’s-sefîneh)
“Tufan gelip de insanlar mahvolurken, Allah-u Teâlâ Hazretleri Nuh AS’ı Receb ayında gemiye bindirtti. Receb ayında tufan başladı. Mü’minler gemiye bindiler kurtuldular.”

Her devirde çeşit çeşit insanlar var, muhterem kardeşlerim. Allah’ın peygamberi Nuh Aleyhis-selâm, *aleyhi ve alâ nebiyyine’ssalâtü ve’s-selâm*. Peygamberlerden bir peygamber. Allah-u Teâlâ Hazretleri ona emreylemiş:

وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا

(هو: ٣٧)

(*Va'snei'l-fülke bi-a'yüninâ*) “Gözümüzün önünde bir gemi yap bakalım!” (Hûd, 11/37)

Gemi yapacak ama, deniz kenarı değil, dere kenarı değil, sebep ne gemi yapmağa?.. Allah bilir sebebini. Nuh AS gemiyi yapmaya başlamış. Ne zaman onun gemi yaptığı yerden insanlar geçse, “*Sahirû minhu*” Alay ederlermiş onunla; “Şuna bak gemi yapıyor, herhalde biraz kafası... İhtiyar filan diye, ne düşünüyorlarsa Allah'ın peygamberi hakkında...

وَيَصْنَعِ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلٌ مِّنْ قَوْمِهِ
سَخِرُوا مِنْهُ

(هو: ٣٨)

(*Ve yasneu'l-fülke ve küllemâ merra aleyhi meleün min kavmihî sahirû minhü*) [Nuh AS gemiyi yapıyor, kavminden ileri gelenler ise, yanına her uğradıkça onunla alay ediyorlardı.] (Hûd, 11/38)

Gemiyi yapıp bitirdikten sonra, tufan başladı. Nuh AS tufanın akıbetini biliyor; yağmur devam edecek, her tarafı sular basacak, gemiye binenden başkası kurtulamayacak! Gemiye binen kurtulacak, ötekiler boğulacak.

Nuh AS oğluna seslendi:

يَابُنَيَّ اِرْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ

(هُود: ٤٣)

(*Yâ büneyye'rkeb meanâ ve lâ tekün mea'l-kâfirîn*) “Oğlum, bizimle beraber bin şu gemiye; kâfirlerle beraber olma!” (Hûd, 11/42) dedi. Baba ya, suçlu da olsa, kusurlu da olsa oğlunu kurtarmak istedi. Oğlu da dedi ki:

سَأْوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ

(هُود: ٤٣)

(*Seâvî ilâ cebelin ya'sımünî mine'l-mâi*) “Bir dağın tepesine tırmanırım, o dağ beni sudan korur. Yukarı çıktığım için, su oraya kadar çıkamaz.” (Hûd, 11/42) dedi.

Babası peygamber, oğlu babasının peygamber olduğundan habersiz, verdiği nasihati tutmuyor.

İbretli şeyler muhterem kardeşlerim! Her koyun kendi bacağından asılıyor. Aklını kullanmayan kaybediyor. Anası babası kâr etmiyor insana. Herkes aklını kullanacak, Allah'ın istediği yola gelecek. Başka çaresi yok.

Nuh AS tekrar seslendi:

لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ

(هُود: ٤٣)

(*Lâ àsıme'lyevme min emri'llâhi illâ men rahime*) “Evlâdım, bugün Allah'ın bu kahrından,

merhamet sahibi Allah'tan başka koruyacak kimse yoktur. Başka kurtuluş yok, çare yok!" dedi. (Hûd, 11/43)

Allah'ın gazabı, azâbı geldiği zaman, akıl mantık sökmez. Allah cezalandırmaya niyet etti mi, cezalanacak. İnsanların Allah'ın gazabından kaçması mümkün değil. Kırk tane kapının arkasına saklansa, Allah'ın azâbı ona gelir.

وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ

(هود: ٤٣)

(*Ve hâle beynehüme'l-mevcû*) "Bir dalga geldi babasıyla konuşurken, Nuh AS'ın oğlunu devirdi sel dalgası, sürükleyip götürdü. (*Fekâne mine'l-muğrakîn*) Böylece o da boğulanlardan oldu.] (Hûd, 11/43)

Büyük bir azab, büyük bir imtihan, Allah'ın büyük bir gazabı, kahr-ı ilâhisi. Neden?.. Nuh AS buyuruyor ki:

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا. فَلَمْ يَزِدْهُمْ
دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا.

وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي
آذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا

ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا

(نوح: ٧-٥)

(*Kàle rabbi innî deavtû kavmî leylen ve nehâra*)
“Yâ Rabbi” diyor Nuh AS, “Kavmimi gece gündüz
senin doğru yoluna çağırırım, imana çağırırım.
Şirki bırakmaya çağırırım. (*Felem yezidhüm duâi
illâ firârâ.*) Ben onları çağırırken, onlar benden
kaçmayı arttırdılar.” Gördükçe kaçıyorlar, firar
ediyorlar, uzaklaşıyorlar, söz dinlemiyorlar.

(*Ve innî küllemâ deavtühüm li-tağfira lehüm.*
“Ben onları hak yola çağırıp, sen onları mağfiret
edesin diye imana davet ettiğim zaman, (*cealû
esâbiahüm fî âzânihim*) kulaklarına parmakla-
rını tıkadılar. (*Ve’stağşev siyâbehüm ve esarrû
ve’stekberu’stikbârâ.*) Elbiselerine büründüler,
küfürde ısrar ettiler hakkı kabul etmemekte di-
rettiler, kibirlendiler. Ondan sonra putlarını bı-
rakmadılar, şirki bırakmadılar.” (Nuh, 71/ 5-7)

Sonra ne oldu? Tufan geldi. Tufan geldi ama
Allah mü’min kullarını kurtarıyor. Kâfirleri ce-
zalandıracak. Nuh AS’ı Receb ayında tufandan
mü’minlerle beraber kurtardı. Receb ayında
mü’min kullara bir kurtuluş olduğunun müjdesi.
(*Fesâme recebe ve emere men meahu en yesû-
mu*) “Receb ayında kendisi oruç tuttu. Allah’a
şükür olarak, Allah merhamet etsin diye. Etra-
fındaki gemiye aldığı mü’minlere de emretti,
onlar da oruç tuttular.”

Sonra, (*Feceret bihimü’s-sefînetü sittete
eşhurin*) “Gemi onlara altı ay tufanın üzerinde,
suyun üzerinde gezdirdi. (*Âhiru zâlike yevmü
âşûrâ*) Bu işin sonu Muharrem ayındaki Aşûre
gününe tesadüf etti. (*Uhbîta ale’l-cûdiy*) Ve
Cûdi Dağı’na gemisi indi. (*Fesâme nûhun ve
men meahû ve’l-vahşu şükren lillâhi azze ve*

celle) Onlar artık bu tufandan kurtulup, tufan bittikten sonra, Cûdî Dağı'na gemi oturduktan sonra, Allah'a şükür olarak, Aziz ve Celîl Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne şükür sadedinde, Nuh AS ve yanındaki ashabı ve gemisine almış olduğu ehli ve vahşi hayvanlar, hepsi oruç tuttular.

(Ve fî yevmi aşûrâe feleka'llàhe'l-bahre li-benî isrâîle) Yine o Aşûre gününde Allah İsrâiloğulları'na, yâni Mûsâ AS maiyyetindeki o mü'minlere denizi yardı, Firavun'dan kurtardı. Arkalarından Firavun kovalarken, deniz yarıldı, onlar geçip kurtuldular, Firavun gark oldu. Bu da Aşûre gününde oldu.

(Ve fî yevmi âşûrâe tâbe'llàhu alâ âdem) Ve bu Aşure gününde, Allah Adem AS'a tevbe nasib etti, teveccüh etti, tevbesini kabul etti. *(Ve alâ medîneti yûnuse)* Ve Yunus AS'ın yetiştiği şehir ki, Irak'ın kuzeyindeki, Musul'un şarkındaki Ninova şehri deniliyor; o şehrin ahalisine de o gün tevbe nasib etti. *(Ve fîhi vülîde ibrahîm)* Ve İbrâhim AS da Aşûre gününde doğdu.”

Bu ayın böylece mübarek insanlara bir lütuf ve müjde ayı olduğu eskiden beri, tarihen, eski hak dinlerden, hak peygamberlerden beri böyle. Hatta Araplarda bir âdet varmış, Pirimiz Abdülkâdir-i Geylâni Hazretleri'nin *Gunyetü't-Tâlibîn* kitabında okudum: Araplar bir zâlîme, kendilerine zulüm eden, yakınıını öldürmüş, zulüm yapmış birisine beddua edeceklerse, Receb ayını beklerlermiş. Receb ayına kadar beklerlermiş, o zaman el açıp dua ederlermiş; duaların kabul olduğu ay diye.

e. Receb Ayının Muhteremliđi

Diğer hadis-i Şerifi de yine Ebû Saîd el-Hudri RA rivayet eylemiş. (*El-hasen fî fadâili receb*) diyor. Demek ki, Hasan-ı Basrî Hazretleri'nin de Recebin faziletine ait bir eseri, bir koleksiyonu var. Peygamber SAS Efendimiz Şöyle buyuruyor:³

رَجَبٌ مِنْ شُهُورِ الْحَرَامِ، وَأَيَّامُهُ مَكْتُوبَةٌ عَلَى
أَبْوَابِ السَّمَاءِ

السَّادِسَةِ، فَإِذَا صَامَ الرَّجُلُ مِنْهُ يَوْمًا وَجَدَّ صَوْمَهُ
بِتَقْوَى

اللَّهِ، نَطَقَ الْبَابُ وَنَطَقَ الْيَوْمُ قَالَا: يَا رَبِّ اغْفِرْ
لَهُ؛ وَإِذَا لَمْ

يَتِمَّ صَوْمَهُ بِتَقْوَى اللَّهِ، لَمْ يَسْتَغْفِرَا، وَقِيلَ:
خَدَعْتَكَ نَفْسُكَ

(ابو محمد الحسن في فضائل رجب عن ابي سعيد)

RE. 289/1 (*Recebü min Őuhûri'l-haram*) “Receb Allah-u Teâlâ Hazretlerinin *eŐhur-u hurum* denilen haram aylarından yâni muhterem

³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.275, no;3277; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.311; no:35165; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.111, no:12684.

aylarından, mübarek aylarından, dört aydan birisidir.” Dört haram aydan üçü hac ayları Zilkâde, Zilhicce, Muharrem; ve bir de bu yedinci ay olan Receb.

(*Ve eyyâmühû mektûbetün alâ ebvâbi's-semâi's-sâdisih*) “Altıncı semanın kapısında günleri yazılıdır.”

(*Feizâ sâme'r-racülü minhü yevmen*) “Kim bir gün bile olsa bu Receb ayında oruç tutarsa, (*ve ceddede savmehû bi-takva'llâhi*) yâni takvâyâ uygun olarak orucunu tutar da orucunu yıpratmazsa, yepyeni, pırıl pırıl, tap tâze bir oruç olursa...” Oruç günahlardan yıpranıyor. “Yepyeni bir oruç olarak tutarsa orucunu; (*nataka'l-bâbü ve nataka'l-yevm*) o kapı ve o Recebin o günü konuşurlar, (*kâlâ*) derler ki: “(*Yâ rabbi iğfir lehû*) ‘Bu günde oruç tutan şu kulunu mağfiret eyle!’ diye dua ederler.”

(*Ve izâ lem yetimme savmehû bi-takva'llâhi lem yestağfirâ ve kîle hadeatke nefsüke*) “Eğer orucu güzel tutmazsa, takvâyâ riayet etmezse; gıybet ediyor, dedikodu ediyor, harama bakıyor, haram lokma yiyor, bir takım günahlarla orucu iyice tamamlayamıyorsa...” Bu Receb için de önemli, Ramazan için de önemli, bütün oruçlarımız için önemli muhterem kardeşlerim!.. “O zaman onlar, o oruç tutan kimseye tevbe ve istiğfar etmezler ve denilir ki: (*Ve kîle hadeatke nefsüke*) ‘Seni nefsin yine aldattı. Oyun etti sana nefsin.’ derler.”

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Biliyorsunuz bize en büyük oyunu şeytan ediyor.

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا

(فاطر:٦)

(*Inne's-şeytâne leküm adüvvün fe'ttahizûhu adüvvâ*) “Şeytan sizin âşikâr düşmanınızdır. Siz de onu düşman belleyin! Düşmanlığını bilin, düşmanlığına karşı tedbirinizi alın, şeytana uymayın!” (Fâtır, 35/6) diye Kur'an-ı Kerim'in ayetinde bildiriliyor. Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerinde bildiriliyor.

Evet, şeytan bir düşmanımızdır, bize vesvese verir. Bize günahları yaptırmaya çalışır. Hayırları yaptırmamağa çalışır. Hayırları ille yapmaya ısrar edersek, sevaplarını kaçırttırmaya çalışır.

Nefis de öyledir. Nefis de insana oyun eder, hile eder, aldatır. Allah'ın rızasına uygun olmayan işleri yapma durumuna düşürür.

Günahlara saplandırır, meylettirir. İçkiye, kumara, gazinoya, meyhaneye, eğlenceye götürür. Namazı, niyazı, orucu, ibadeti bıraktırır. Haramlara bulaştırır, sevaplardan uzaklaştırır.

Onun için, bu nefsi yenmeye gayret etmek lâzım! Şeytanın oyununa gelmemeye dikkat etmek lâzım! Nefsi yeneceğiz, nefsin sözünü dinlemeyeceğiz. İçimizden nefsimiz bizden bir şey istese bile, vermeyeceğiz istediğini... Nefsi yenmenin idmanı da oruçtur. Oruç tuta tuta, oruçta suyu içmeyerek, yemeği yemeyerek, arzularımızı dizginleyerek nefsimize hakim olmaya çalışacağız.

Yine Receb ayıyla ilgili bir hadis-i şerif okumuş

oluyoruz. Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet edildiğine göre, Peygamber SAS bir hadis-i şerifinde şöyle buyurdu:⁴

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ نَهْرًا يُقَالُ لَهُ رَجَبٌ، أَشَدُّ بَيَاضًا مِنْ
اللَّبَنِ، وَأَحْلَى

مِنَ الْعَسَلِ؛ مَنْ صَامَ يَوْمًا مِنْ رَجَبٍ، سَقَاهُ اللَّهُ مِنْ
ذَلِكَ النَّهْرِ

(الشيرازى فى الألقاب، هب . عن أنس)

(*Inne fî'l-cenneti nehren*) “Cennette bir nehir vardır ki, (*yükâlû lehû receb*) adı Receb'dir.” Cennetteki nehrin adı Receb, bu ayın adıyla isimlendirilmiş.

(*Eşeddü beyâdan mine'l-leben*) Sütten beyazlığı daha beyaz, daha ak. Suyunun rengi sütten daha beyaz. (*Ve ahlâ mine'l-asel*) Baldan da tadı daha tatlı. Sütten daha beyaz, baldan daha tatlı.

(*Men sâme yevmen min receb, sakâhu'llâhu min zâlike'n-nehir*) “Kim Recebden bir gün oruç tutarsa, Allah-u Teâlâ Hazretleri o nehrin suyundan bu Receb ayında oruç tutanlara onu içirecek.” diye müjdeliyor.

⁴ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.367, no:3800; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.238; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mizan*, c.VI, s.101, no:348; Enes ibn-i Malik RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VIII, s.577, no:24260; Geylânî, *Gunyetü't-Tâlibîn*, s. 157.

Allah-u Teâlâ Hazretleri o sütün ak, baldan tatlı Receb nehrinden içenlerden eylesin cümlelerinizi, cümlemizi...

Bir rivayet daha aşağıda... Bu okuduğum kitap Abdülkâdir-i Geylânî Efendimiz'in *Gunyetü't-Tâlibîn* isimli kitabı. O zâtın mânevî büyüklüğüne hürmeten, onun kitabından da böyle okuyorum. Yine Enes RA'dan rivayet edilmiş ki:⁵

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ قَصْرًا لَا يَدْخُلُهُ إِلَّا صَوَّامٌ رَجَبٍ

(كر. وابن شاهين في الترغيب عن أنس)

(*Inne fi'l-cenneti kasran*) “Cennette bir köşk vardır. Çok muazzam, güzel bir köşk. (*Lâ yedhulühû illâ suvvâmu receb*) Bu kasra, bu köşke, bu saraya ancak, Receb ayında oruç tutanlar davet olunup girecekler.”

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizleri o köşke girenlerden eylesin...

Allah-u Teâlâ Hazretleri bu Receb ayının faziletlerinden, imkânlarından cümlemizi istifade ettirsin. Bu oruçları tutmayı nasib etsin... Bu sevapları, mükâfatları kazanmayı nasib etsin...

⁵ İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimâşk*, c.XXV, s.334, no: 3046; Enes ibn-i Malik RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VIII, s.653, no:24582; *Câmiü'l-Ehadis*, c.XXXIII, s.137, no:35923; Geylânî, *Gunyetü't-Tâlibîn*, s. 158.

f. Receb Ayında Tevbe Edelim!

Yazmış ki pîrimiz:

رجب شهر التوبة، شعبان شهر المحبة، رمضان
شهر القربة.

(*Recebü şehri't-tevbeti*) “Receb ayı, tevbe ayıdır.” Yâni, Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne dönüş ayıdır. Eğer yolun tam Allah yolu değilse, işin tam takvâ ehli müslüman işi değilse, müslümanlığın tam sağlam bir müslümanlık değilse, hayatın tam Kur’an-ı Kerim’in sünnet-i seniyye-i nebeviyyenin istediği hayat değilse, dön!

Hani Mevlânâ Celâleddin-i Rumî Hazretleri’nin türbesine yazılmış da⁶ herkesin ağzında söyleniyor ya, “Gene gel!” diye. Gene gel demek değil de o, dön aslında doğrusu. *Bâzâ*, geri dön demek. Vazgeç, yanlış yolu bırak demek.

بازآ بازآ، هر آنچه هستی بازآ! گر کافر و گبر و
!بتپرستی بازآ

این درگه ما درگه نومیدی نیست؛ صد بار اگر توبه
!شکستی بازآ

*Bâz â bâz â, her ançî hestî bâz â! Ger kâfir ü
gebr u putperestî bâz â! In dergeh-i mâ dergeh-i
nevmîdî nist; Sad bâr eger tevbe şikestî bâz â!*

⁶ Bu rubai Mevlânâ’nın değildir, Ebû Saîd-i Ebü’l-Hayr. isimli İranlı bir şaire aittir.

Vaz geç, geri gel; ne olursan ol dön, geri gel!

Kâfir de olsun, ateşperest de olsun, putperest de olsun dön, bu hak yola gel!

Bu bizim dergâhımız ümitsizlik dergâhı değildir; Yüz defa tevbeni bozmuş olsan bile dön, yine gel!

“İslâm’dan gayri ne isen, vazgeç, bırak onu! Eğer kâfirsen, ateşperestsen, putperestsen bile, ne isen işte artık, hangi yoldaysan İslâm’ın dışında ne isen, vazgeç, bırak, dön, tevbe et! Cenâb-ı Hakk’ın yoluna dön!”

Tevbe ne demek, dönmek demek. Kuş havada uçar. Yemin olduğu yere, suyun olduğu yere döne döne inermiş. Ona *tâbe* diyorlar. Yâni, kuşun öyle döne döne alçalıp köşeye indiği yere dönmek demek tevbe. Yâni, kul tevbe ediyor. Ne yapıyor?.. Yanlış yolu bırakıyor, Cenâb-ı Hakk’ın yoluna dönüyor.

(*Recebü şehri’t-tevbeh*) İşte bu ay, tevbe etme ayıdır. *Şehir* ay demek Arapça’da. Türkçe’de şehir, minareli, evli, saraylı, bağlı bahçeli yerlere şehir diyoruz. Arapça’da öyle değil... Arapça’da şehir ay demek. *Şehr-i Receb*, Receb ayı demek. *Şehr-i Şa’bân*, Şa’ban ayı demek. *Şehr-i Ramazan*, Ramazan ayı demek. Hoş geldin ey şehir-i Ramazan!.. *Şehr* Arabça’da ay demek. Kelimeler benziyor ama mânâları farklı.

(*Şa’banü şehri’l-muhabbeh*) Şa’ban muhabbet ayıdır. Tabii tevbe etti mi bir insan hem Allah onu sever, tevbe edeni Allah sever, nasıl buyuruyor Kur’an-ı Kerim’de, ne kadar güzel bir müjde... *Bismi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm:*

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ

(البقرة: ٢٢٢)

(*Inna'llàhe yuhibbü't-tevvâbîn.*) “Hiç şüphesiz yok ki, muhakkak ki, Allah tevbe eden kulları sever.” (Bakara, 2/222) Döneceksin, dönen kulu sever. Hatasını anlayıp doğru yola dönen kulu sever.

Herkes sanıyor ki tevbeyi diz çökecek, gözünü yumacak, eline tesbihi alacak, beş defa veya on beş defa, veya yirmi beş defa, veya yetmiş defa, veya yüz defa tevbe, tevbe, tevbe, tevbe, tevbe... diyecek. Böyle sanıyor tevbeyi. Evet bu tevbenin sözü ama özü olmadan sözün kıymeti olmaz.

Hazret-i Ali Efendimiz Kûfe mescidine girmiş, içeri girmiş, şöyle bir velâyet gözüyle bakmış kim ne yapıyor falan, kenarda bedevinin birisi tevbe yâ Rabbi diyormuş. Tevbe yâ Rabbi!.. Tevbe yâ Rabbi!.. Demiş ki:

“—Ey bedevî, ey köylü, ey çöllü sadece dil ile tevbe demek yalancıların tevbesidir.”

Diliyle tevbe ediyor da işi yine fena, işi yine yamuk. Camiden çıkınca yine yamuk. Yolu yamuk. Bu yalancıların tevbesi... Burada tevbe diyor, dışarıdaki işi düzelmedi bile. Halbuki tevbenin kabul olmasının şartı kötülüğü bırakmak zaten. Kötülüğü bırakmadan tevbe derse tevbesi kabul olmaz. Kötülüğe musır iken, ısrar ederken tevbe olmaz. Kötülüğü bırakacak, pişman olacak, bir daha işlememeye

azmedecek, kul hakları varsa, kul hakkı tarzındaysa onları da verecek. Ondan sonra tevbe edecek. Tevbesi öyle kabul olacak. Dönüş o zaman tamam olacak.

“—Böyle sadece dil ile tevbe demek, *Estağfiru’llàh* demek yalancılardan tevbesidir.” demiş.

Nasıl olacak; hayatı dönecek, istikameti dönecek, fikri dönecek, kafası dönecek, kalbi dönecek, yönü dönecek, Cenâb-ı Hakk’a iyi bir kul olmaya azmedecek. Bu böyle oldu mu Allah sever.

(*Inna’llàhe yuhibbü’t-tevvâbîn.*) *Inne* edat-ı tahkikdir. Yâni, muhakkak ki demek. (*Inna’llàhe*) “Hiç şüphe yok ki, muhakkak ki Allah, (*yuhibbu’t-tevvâbîn.*) tevbe eden kulları sever.”

Tevvâb ne demek?.. Çok tevbe eden demek. Yâni tevbede mubalağalı olacak insan, çok ısrar edecek. İsrarlı olacak, gevşek olmayacak, zayıf olmayacak, lafla olmayacak. Tevbe derken, “Yarın ben bu işi yaparım ya neyse, bu akşam kandil gecesi olduğundan bir tevbe edeyim!” derse; öyle şey olmaz! Yapmamaya azmedecek.

Tevvâb diyor; ısrarlı, azimli ve çok... Böyle fa’al sigası Arapça’da meslek ifade eder. *Kassab* diyoruz, *bakkal* diyoruz, *abdal* diyoruz yâni bu işi çok yaptığından bu isim veriliyor. *Tevvâb*, yâni o işi o kadar çok yapacak ki, candan yapacak ki, ısrarla yapacak ki, tevbesi kabul olsun.

Tevbesi kabul olunca öbür ay, Şa’ban ayı, şehir-i Şa’ban, muhabbet ayı olur. Hem Allah o kulu sever, hem de kulun gönlünde Allah’a karşı, Allah yoluna karşı, İslâm’a karşı, imana karşı Allah’ın emrettiği şeylere karşı bir sevgi hasıl olur.

Yasaklara karşı bir nefret hasıl olur. İnsan iyi müslüman oldu mu, Allah’ın meşakkatli ibadetlerinden bile zevk alır.

Haccın kolay bir iş olduğunu mu sanıyorsunuz? Değil... Herkes biliyor; sıcak var, meşakkat var, izdiham var, ezilmek var, masraf var, rahatsızlık var, otellerde; bir küçücük senin burada tek başına yattığın odalarda dokuz kişi yan yana yatar. Kimisi mükeyfi aç der, kimisi kapat der. Kimisi horlar, kimisi horlamaz, abdest almak istersin su bulunur, bulunmaz. Evindeki rahatlık oluyor mu? Olmuyor.

Arafat’a çıkarsın çadırda izdiham, yüznumaraya gitmek istersin, yüznumaralarda kuyruk, içeriye girersin senin istediğin temizlik yok. Dışarı çıkarsın vakitler geçmek vs... Zor. Güneş çarpar, sıkıntı...

Müzdelife’ye gelirsin kafiye kaybedersin... Ana baba günü, kimsenin kimseden haberi olmaz, yatacak yer yok. Su yok, herkes birbirinden su ister:

“—Aman ne olursun şu bidonundan biraz su ver!”

Herkes cimrileşir kimse kimseye hayır yapmak istemez vs.

Yatacak orada da, sabahleyin Müzdelife vakfesini yapacak, ondan sonra şeytan taşlayacak.

Şeytan taşlama bir başka ana baba günü, itiş kakış, terlikler iki metre yığılır. Üzerinden elbiseler sıyrılır insanların. Kimisi yere düşer, kimisi yaralanır. Kolay mı? Değil.

Niye yapıyor bu kadar insan, milyonlarca insan yalvarıp yakarıp masraf edip de bu hacca niye gidiyor?.. Allah bir kulu sevdi mi, Allah'ın gönlüne verdiği sevgiyle muhabbetle Allah'ın yolunu seviyor, meşakkati de tatlı geliyor. Meşakkati bile, derdi, gamı kederi bile tatlı geliyor; hatta, canını bile Allah yolunda seve seve veriyor.

“—Allah, Allah, Allah!..” diye cihad ediyor, şehid olmaya gidiyor.

Kefeni boynuna doluyor, helalleşiyor yakınlarıyla; “Hakkınızı helâl edin, ben Allah yolunda cihada gidiyorum. Geri dönmem artık.” diyor. Canını vermeye gidiyor. Neden?.. İman güzel oldu mu o zaman muhabbet olur. Kul Allah'ın yolunu sever, ibadetini sever. Allah da kulunu sever.

Receb tevbe ayıdır. Biz hakîkî tevbe edenlerden olmaya çalışalım. Cenâb-ı Hakk'ın yoluna girip de tam müslüman olmaya çalışalım. Yâni dışı boyamayla olmuyor. Sahtesini sevmiyoruz. Altın suyuna batırılmış şeye, kimse altın gibi kıymet vermiyor.

“—Plastik bu! Bunun dışına böyle yaldız yapmışlar, bunun kıymeti yok, âdi mal bu!” diyor, almıyor; hakikisini istiyor.

Camdan boncuk, bana göre, benim gözüme göre kuyumcudaki o elmas şeyler gibi parlıyor. O da yüzük, o da bilezik, o da gerdanlık... Hayır, onu kimse beğenmiyor; hakîkîsini istiyor. Sen de sahte müslüman olma, hakiki müslüman ol! Allah da sahtesini sevmiyor, hakîkîsini seviyor.

Onun için, tevben hakîkî tevbe olsun! Cenâb-ı Hakk'ın yoluna sağlam bir girişle gir, tam müslüman ol! Fırsat bu fırsat; bir dahaki seneye ya çıkarsın, ya çıkamazsın!..

g. Tùl-i Emel Çok Tehlikeli

İnsanları mahveden nedir biliyor musunuz? Büyüklerimiz en tehlikeli duygu olarak nedir demişler? Hiç tahmin etmezsiniz. En tehlikeli duygu, tül-i emel...

Tùl-i emel ne demek? Ümidinin çok uzaklara kadar uzanıp gitmesi. Neyi ümid ediyor? Çok yaşarım, sıhhatli olurum, yaparım, bir dahaki Ramazan'da olur, öteki senede olur... Emekli olurum, emekli olduktan sonra hacca giderim, bilmem ne...

Senet mi aldın, delilin mi var, garantin mi var, yarına çıkacağına senedin mi var?.. Hiç bir şey yok ama, şeytan tül-i emel duygusuyla insanlara, yapması gereken aslî şeyleri zamanında yaptırtmıyor. Daha gençsin, şöyle yaparsın, kırk yaşını geç, hiç olmazsa altmış yaşını geç, emekli ol, sakal bırakırsın o zaman, bilmem ne diye tül-i emelle aldatıyor. Tül-i emel tuzağına düşürüyor.

Onun için, tehir etmeyeceksin! Yarına çıkacağına inanmayacaksın! Yarına çıkacağını düşünmeyeceksin! Bir dahaki sene Receb ayına erişeceğine içinden bir garanti olmayacak. “Bu benim son Recebim olabilir. Aman bu tevbeyi, dönüşü bu ayda tam yapayım!” diyeceksin. “Bir dahaki Recebe belki çıkamam!” diyeceksin. “Geçen sene sağ olan nice arkadaşlar, aramızdan ayrıldı.” diyeceksin. “Kimisi gençti.” diyeceksin. Ben biliyorum, talebelerim var. Herkes biliyor, evladını gömüyor kimisi. Torununu gömen dedeler var. Dede yaşıyor da torun gidiyor. Sen nereden garantili sanıyorsun bir dahaki sene Recebe çıkacağını?.. Bakalım, bundan sonraki kandile çıkabilecek misin?..

Onun için, tül-i emel kadar şeytanın insanı aldatan büyük yanlış duygu tuzağı olamaz. Tül-i emel; emeli uzun.

“—Yaşarım yâ, el-hamdü lillâh pazum yerinde, kilom yerinde... Doktorlara gittim çekap (*check up*) yaptırdım, turp gibi sağlamım!”

Turp gibi sağlamsın ama, kocaman kale gibi bir Man araba gelir, güm diye bir vurdu mu, toz duman olursun... Ne turpluğun kalır, ne suyun kalır, ne posan kalır. Gittin...

Onun için buyrulmuş ki:⁷

إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ

(الدیلمی عن أنس)

⁷ Lafız farkıyla: Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.285, no:1117; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1072, no:42748; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1615, no:2618; Süyûtî, *Câmiu'l-Ehâdis*, c.IV, s.65, no:2781.

(*İzâ mâte'l-insânü fekad kâmet kıyâmetühû*)

“Bir insan öldü mü kıyameti kopmuştur.”

Bitti... Onun defteri dürüldü. Geçmiş ola, fırsat kaçtı. Defter dürüldü, imtihan sona erdi.

“—Kaldır bakalım kalemi!..”

“—Hocam, daha soruların dokuz tanesini yapamadım! Daha bir tanesini yazıyordum, imtihanın müddeti bitmiş.”

“—Biter ya, imtihan bu. Gözünü açacaksın!..”

Onun için, tevbeyi sıdk ile yapacaksın muhterem kardeşim!

Ağlaya ağlaya yapacaksın! Bu gece fırsat işte...

“—Yâ Rabbi, bu Receb ayı tevbe ayıymış, beni affet yâ Rabbi!” diyeceksin.

Sabaha kadar ağlayacaksınız! Odanın kapısından dışarı gözyaşların şaldır şaldır akacak ki, Allah tevbeni kabul etsin.

“—Ben ettim yâ Rabbi, hata bende, çaresiz kaldım, şimdi ben ne yapacağım?.. Mahvoldum yâ Rabbi, sen bana çare ver yâ Rabbi, çare bul yâ Rabbi, çare yap yâ Rabbi, devâ ver yâ Rabbi, lütfeyle yâ Rabbi, affeyle yâ Rabbi, fırsat eyle yâ Rabbi!” diyeceksin.

Zengin kardeşimizin birisi amansız bir hastalığa yakalanmış, ne yapacak?.. Dosdoğru Avrupa'ya, Londra'ya... Londra'ya giderken demiş ki:

“—Yâ Rabbi, bu amansız hastalığa yakalandım. Hiç bir şey yapamadım yâ Rabbi sana!.. Hiç bir güzel ibadet yapamadım, hayır hasenât yapamadım. Yâ Rabbi, ölürsem haybeye gideceğim, boşa gideceğim...”

Amansız hastalık. Öyle oluyor ya üç ay içerisinde mum gibi eriyor insan, sararıp soluyor, bir deri bir kemik kalıyor. *Innâ lillâh, ve innâ ileyhi râciûn...* Vefatını duyuyorsun, acıyorsun, ah diyorsun, vah diyorsun. İyi adamdı, kötü adamdı, ne ise arkasından herkes bir şey söylüyor.

Demiş ki:

“—Yâ Rabbi bana müsaade et, beni yaşat, fırsat ver de hayatımda biraz hayır hasenât yapayım!”

Allah yaşatmış, öldürmemiş o hastalıktan. Korumuş, kurtarmış. Allah fırsat verir insana...

Arkadaşımızın biri de ticaret yapıyor, ithalât, ihracat yapıyor. Demiş ki:

“—Yâ Rabbi, eğer ben bu ticareti yaparsam, kazanırsam, yüzde yirmi beşini hayra sarf edeceğim!”

Tamam vermiş Allah. Ama sen yüzde yirmi beşi, yüzde yirmi dört yaparsan yanarsın ha!.. Çünkü Allah’la ahd yapıyorsun. Allah’la ahd oyuna gelmez. Yüzde yirmi dört yaparsan, hapı

yutarsın. Madem öyle dedin, ondan verdi Allah sana... Hayır yapacaksın diye verdi. Hayır müesseselerine yardım edeceksin diye verdi. Allah’a ahdine, insanın sadık olması lâzım!

رجب شهر التوبة، شعبان شهر المحبة، رمضان

شهر القربة.

(Recebü şehrü’t-tevbeh) “Receb Cenâb-ı Mevlâ’ya dönme ayıdır.” İyi müslüman olmaya

girme zamanıdır. Has müslüman olma yoluna dönme zamanıdır.

(*Şa'bânü şehri'l-muhabbeh*) “Şa’ban, muhabbet ayıdır.” Allah seni sevecek, sen Allah’ı seveceksin. Zaten, Allah seni sevmezse muhterem kardeşim, sen Allah’ı sevmenin kokusunu bile duyamazsın! Aklından zerresini bile geçiremezsin!.. Allah seni sevmezse, sana kendisini andırtmaz bile... Senin ağzına adını aldırılmaz bile... Allah seviyor da, ondan sonra kullarda Allah sevgisi oluyor. Allah sevgisi olması içinde, insanın günahları bırakıp sevaplı işleri yapmağa başlaması lâzım!..

İşin esrarını millet bilmiyor. Allah sevecek. Allah neyi sever?.. (*Inna'llâhe yuhibbü't-tevvâbîn*) “Aşk ile, sıdk ile meslek edinmiş gibi çok ciddi şekilde tevbe edeni sever.” Tevbe edeceksin, ibadetini güzel yapacaksın, hayır-ı hasenâtı yapacaksın, sadaka vereceksin, hayır yapacaksın vs... filan sevdirmeye çalışacaksın kendini. Cenâb-ı Hakk’a kendini sevdirmeye çalışacaksın!

Ne buyurmuş Hocamız cennetmekân son konuşmalarında, Hicaz’daki konuşmalarında:

“—Her şey boş bu dünyada...” demiş, “Padişahlık da boş, zenginlik de boş, müridlik de boş, şeyhlik de boş... Bütün mesele Allah’ın sevgili kulu olabilmekte!..” buyurmuş.

Doğru. Allah’ı sevgili kulu olamadıktan sonra, taklidde kaldıktan sonra, levhada, lafta kaldıktan sonra, kıymeti yok... Allah’ın sevgili kulu olacaksınız. Allah’ın sevdiği işi yapacaksınız,

Allah lütfedecek, nazar edecek: “Tamam, şu kulumu affettim.” diyecek, sevecek seni.

O sevdiği zaman, senin kalbin bir değişecek, aklın bir değişecek. İçinde coşku başlayacak, ağzında tad başlayacak, muhabbet başlayacak... Haa bak, Allah sevdiğinden oluyor o. Onu sevmediğine vermez Allah... Başkası duyamaz onu.

Şa’ban muhabbet ayıdır. Sonra, (*Ramadànu şehrü’l-kurbah*) “Ramazan da Allah’a *kurbiyyet*; yakın olma ayıdır. Yâni, evliyâ olma ayıdır Ramazan.” Sen Receb’de tevbe et... Şa’ban’da muhabbetin deryasında yun, yıkan... Ondan sonra Cenâb-ı Mevlâ seni Ramazan’da kurbiyyetine erdirsin, kendisine yakın evliyâsı zümresine dahil eylesin... Buyurmuşlar ki:

رجب شهر الحرمة، شعبان شهر الخدمة، رمضان

شهر النعمة.

(*Recebü şehrü’l-hürmeh*) “Receb hürmet ayıdır.” Sen Allah’ın ahkâmına hürmet edersen, saygını takınırsan, yapmaman gereken şeyleri yapmazsan; (*Şa’bânü şehrü’l-hidmeh*) “Şa’ban’da hizmete devam edersen...”

Çünkü bazı insanlar uçarı oluyorlar. Şıpsevdi diyorlar, uçarı diyorlar, gelip geçici... Akşam iyi sabah kötü, bu gün iyi yarın kötü, üç ay iyi dördüncü ay kötü... Olmaz. İstikrar lâzım, uçarı olmamak lâzım. İstikrarlı insan, dengeli insan diyoruz buna. Çizgisi böyle zikzaklı olmayacak. Böyle yanar döner olmayacak, yanıp sönmüçü olmayacak.

(*Şa'bânü şehrü'l-hidmeh*) Hizmete Şa'ban ayında devam edeceksin. Bak Receb ayında ne oldu?.. Peygamber Efendimiz 27'sinde Mi'rac'a çıktı. Ne kadar güzel bir ikrama nâil oldu. Rasûlüllah SAS'in şu mübarek nâil olduğu Mi'racının büyüklüğünü düşünün! Hayattayken var mı böyle bir ikrama nâil olan?.. Kime nasib olmuştur böyle güzel bir şey?..

Âşikâre gördü Rabbü'l-izzeti, Âhirette öyle görür ümmeti.

Şeş cihetten şol münezzeh Zülcelâl, Bî kem ü keyf ana gösterdi cemâl.

Huzuruna yaklaştırdı, *kàbe kavseyni ev ednâ* makamlarından geçirdi. Dergâh-ı izzetine kabul buyurdu. Mevlâsıyla Peygamber SAS Efendimiz.

Bî-hurûf u lafz u savt ol pâdişâh, Mustafâ'ya söyledi bî-iştibâh.

Bu yüksek makama erdi Receb ayının sonunda. Tabii böyle oruçla, ibadetle, edeble bu mübarek aya girince sonu ne oluyor?.. Mi'rac oluyor. Sonra, Şa'ban'da hizmete devam edeceksin, gevşemeyeceksin!..

İyi insan, ikrama erdiği zaman şımarmayan insandır. Mevkî makama çıktığı zaman, şaşırmayan insandır. Dengesini kaybetmeyen insandır.

“—Filanca adam fakirdi, zenginleşti şımardı.”
Bırak, adam değil...

“—Filanca adam memurdu, müdür oldu, âmir oldu; yanına yaklaşılmıyor tafirasından!..”

Bırak, adam değil... Öyle olmayacak, devam edecek, istikrarlı olacak. Şımarmayacak.

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى

(النجم: ١٧)

(*Mâ zâğa'l-basaru ve mâ tağà*) “Göz sapmadı, tuğyan etmedi.” (Necm, 53/17) diyor. Peygamber Efendimiz, o yüksek makamlara gitmiş ama, edebine riayet etmiş. Daimâ Allah’ın sevdiği çizgide, her makamın şanına uygun edebini takınarak, öyle yücelmiş, yükselmiş.

O halde mü’min de, Recebin ikramlarına erse dahi, Şa’ban ayında hizmete devam edecek. Ondan sonra, (*Ramadànu şehrü’n ni’meh*) “Ramazan’da da nimet-i ilâhîye mazhar olacak.”

Dikkat ediyorsanız hep Ramazan’da sonuç. Yâni üç aylık bir eğitimin sonucu...

“—Tamam hocam, anladık. Receb böyle, Şa’ban böyle, Ramazan böyle. Ramazan’dan sonrası ne?..”

Ramazan’dan sonrası eski hamam, eski tas ise, ne demektir?.. Bir tek mânâsı var... Üç ay böyle yükseldi, yükseldi, Ramazan’da o güzel noktaya geldi. Ramazandan sonra eski hale dönmüşse, bu ne demek?.. Hadis-i şeriflerde bildiriliyor: İbadetleri kabul olunmamış demek, boşa gitmiş demek, yazıklar olsun demek, burnu yerde sürtsün demek, *rağime enfühû* demek, sürtsün burnu yerde demek... Ramazan geçmiş de, eski hamam eski tas... Ramazan bitti, ibadet gitti... Öyle şey olur mu?..

Bu üç ay neden?.. Belli bir seviyeye çıkacaksınız, artık o seviyede gideceksin demek. Yüksелеcek-

sin, yükseleceksin, seviyeyi düşürmeyeceksin demek... Seviyeyi düşürmemek, seviyeyi kazanmaktan daha zordur. Devamlılık, bir işi başarmaktan daha zordur. Bir müesseseyi kurarsın, kırk tane müessese kurarsın, elli tane şirket kurarsın; ama, hepsi batar. Olmaz! Devam ettirmek önemli...

Onun için, Ramazan nimet ayıdır. Tamam. Aynı kalite, aynı mükemmeliyet ondan sonra da devam edecek. Başarmış olacaksın işi, üste geçmiş olacaksın, üst seviyeli bir kul olarak yaşayacaksın. İyi bir kul olarak yaşayacaksın.

Sonra, ne demişler büyüklerimiz, sıralamışlar güzel güzel:

رجب شهر العبادة، شعبان شهر الزهادة، رمضان
شهر الزيادة

(*Recebü şehrü'l-ibâdeh*) “Receb ibadet ayıdır.” Yâni ibadetlere gayret edeceğiz, güzel yapacağız.

(*Şa'bânü şehrü'z-zehâdeh*) “Şa'ban da zâhidlik ayıdır. Dünyaya önem vermemek, âhirete rabet etmek ayıdır. “

(*Ramadânu şehrü'z-ziyâdeh*) Ramazan da ziyade ikramlara, Allah'ın büyük nimetlerine erişme ayıdır.”⁸

Daha sözleri çok uzatabiliriz. Uzatmayalım, bu kadarla bırakalım! Anlatabildiğimi tahmin ediyorum. Hadis-i şeriflerden naklettik. Mühim

⁸ Geylânî, *Gunyetü't-Tâlibîn*, s. 158.

bir aya girmiş bulunuyoruz. Bir haftası geçti, ama üç haftası var...

İşte böyle muhterem kardeşlerim, bir insanın zamanı geçti mi, geçen zamanı telâfinin imkânı yoktur. İnsanın en kıymetli hazinesi zamanıdır, vaktidir. Zamanının, vaktinin değerlendirilmesini bilen insana aşk olsun, ne mutlu... Zamanının değerlendirmesini yapamamış olan insanın, zararını telâfi mümkün değildir.

ما مضى فات .

(*Mâ madà fâte*) “Geçmiş olan fevt olup gitmiştir, elden çıkmıştır.” Hiç telâfi imkânı yoktur. İstikbal; o da ya gelecek, ya gelmeyecek... Tül-i emel yok. Bilmiyoruz, yarına yaşayacak mıyız?.. Bilmem. Sabahı kılacak mıyım?.. Bilmem. Camiden sağ çıkacak mıyız?.. Bilmem. Belki çıkmayız. Allah uzun ömür versin, yüz yıl ömür versin, yüz elli yıl versin ama, bilmiyoruz. İstikbal; ya olur, ya olmaz.

Evliyâullahtan birisinin yanında, pabuçcuya gelmiş bir adam, demiş ki:

“—Pabucumu çok sağlam yap, üç sene dayanacak gibi olsun, sağlam olsun!” demiş.

Evliyâ gülmüş ona. O gittikten sonra ayakkabıcı sormuş:

“—Efendim niye güldünüz?”

Demiş ki:

“—Adamın ömrü şu kadar, üç sene dayansın diyor. Pabucu kadar yaşamayacak ki, ölecek.

Kısa bir zaman sonra ölecek, pabucunun üç senelik olmasını istiyor. Hey, hey!.. Bir şeyden haberi yok.”

Ecel insanın etrafında dolaşüyor. Yunus Emre, işi biraz böyle köylü dayıların anlayacağı gibi söylemiş:

Halkı bostan edinmiştir, Dilediğın üzer ölüm...

Üzmek koparmak demek eski Türkçede. “Halkı bostan edinmiştir, dilediğini kopartır ölüm.” Ne demek?.. Biz bir bostan tarlası gibiyiz muhterem kardeşlerim! Kimimiz karpuzuz, kimimiz kavun; kimimiz olmuştuz, kimimiz kelek... Ölüm şöyle dolaşıyor, kimin vâdesi yetmişse, çat kopartıp alıyor, torbasına doldurup götürüyor. Aramızdan boyna ayrılıyorlar.

Her namazda Kâbe’de, her namazda Mescid-i Nebevî’de er kişi niyetine, hatun kişi niyetine, tıfl için namaz; hep cenaze namazı kılınıyor.

Farzı kıldıktan sonra, “*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâh... Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâh...*” diye selâm veriliyor. Bizim hacı dayılar bilmiyorlar, kalkıyorlar; sünnetleri burada kıldıkları gibi kılıyorlar. Ben öyle yapmıyordum, bekliyordum. Bir haber gelecek, müezzin biraz sonra haber verecek. Biraz sonra hemen:

!الصَّلَاةُ عَلَى الْمَيِّتِ يَرْحَمُكُمُ اللَّهُ

(*Es-salâtü ale’l-meyyiti yerhamükümü’llah*)
“Cenâze var ey mü’minler, buyurun cenâze namazına; Allah size rahmet etsin!” diye anons oluyor.

Tabii namazı kılanlar yetişemiyor. Cenâze namazı sevap, çok sevap, kaçırılacak bir şey değil. Sünneti biraz sonra kılarım, cenâze namazını kaçırmam orada... Cenâze namazının büyük sevabı var. Her gün aramızdan üç kişi, beş kişi, üç kişi, beş kişi, çocuk, yaşlı, kadın, erkek ayrılıp gidiyor.

Halkı bostan edinmiştir, Dilediğın üzer ölüm.

Gelinlik kızların saçın, Teneşirde yıkar ölüm.

Gelinlik kızdı, evlenecekti; ölür, teneşir tahtasında yıkarlar, kefene sararlar, kabre koyarlar.

Allah-u Teâlâ Hazretleri, bu acı hakikati göz önünden hiç uzak tutmayan ve ona göre hayatını tanzim eden, ahirete ona göre hazırlanan kullarından eylesin...

Bu işin şakası yok. Ahireti kazanamazsanız bir telafisi, çaresi var mı bu işin?.. İkmali var mı, ikinci senesi var mı, bütünlemesi var mı, sınıfta kalınca bir daha okumak var mı?.. Yok!.. Bir kaybettin mi ebedi hayat mahvoluyor. Onun için, ahireti kazanmaya çok gayret etmek lâzım!..

Allah-u Teâlâ Hazretleri şu mübarek gece hürmetine, şu mübarek ay hürmetine, sevgili kulları hürmetine, mübarek vakitler hürmetine, mübarek yerler, mekânlar hürmetine, evliyâullah, enbiyâullah hürmetine, Peygamber-i Zîşanıımız hürmetine, Habib-i Edîbi hürmetine, Esmâ-i Hüsnâsı hürmetine bizleri de nevm-i gafletten ikaz eylesin... Yolunda daim, zikrinde kâim kullar eylesin...

h. Hatm-i Hâcegân ve Dua

Fatiha-i Şerîfe mea'l-besmele...

.....

Üç salevât-ı şerife... ..

Bir *Elem neşrah leke* Sûresi, besmeleyle...

.....

Onbeş İhlâs-ı Şerif Sûresi besmeleyle...

.....

Fatiha-i Şerîfe mea'l-besmele...

.....

Üç salevât-ı şerife...

..... Fa'lem ennehû:

“—*Lâ ilâhe illa'llâh...*” (On defa)

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-melikü'l-hakku'l-mübîn...

Muhammedün rasûlü'llâhi sâdiku'l-va'dil-

emîn... Salla'llâhualeyhiveâlihîvesahbihîvemem

tebiahû bi-ihsânin ecmaîn... Salâten ve selâmen

dâimeyni mütelâzimeyni ilâ yevmi'd-dîn...

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm. Bismi'llâ-

hi'r-rahmâni'r-rahîm.

[İhlâs, Felak, Nas, Fâtiha Sûreleri ve Bakara

Sûresi'nin ilk sayfasını okudu. Aralarda tekbir

alındı.]

Sadaka'llâhu'l-azîm. Sübhâne rabbike rabbi'l-

izzeti ammâ yesıfûn. Ve selâmün ale'l-

mürselîn. Ve'l-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîne,

âmîn...

Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb...

El-hamdü lillâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü

ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Allahümme yâ Rabbenâ, yâ Rabbenâ, yâ Rabbenâ!.. Yapmış olduğumuz ibadetlerimizi, taatlerimizi, namazlarımızı, niyazlarımızı, oruçlarımızı, hayrât ü hasenâtımızı, zikr ü tesbihâtımızı, hatm-i hâcegânımızı; kardeşlerimiz tarafından çeşitli güzel niyetlerle okunmuş olan, 11 adet hatm-i Kur'an-ı Kerim'i ve 205 adet Yâsin-i Şerîf Sûresi'ni, 3 adet 1001 tanelik Salât-ı Tüncînâ hatmini, 3 adet 4444'lük Salât-ı Tefriciye-leri, ayrıca 500 adet Yâsin-i Şerîf'i, 1000 Salât-ı Tüncînâ'yı, 12000 Besmele-i Şerîf'i ve sâir bütün zikr ü tesbihâtımızı, ayrıca 500 Yâsın'ı, 500 şifâ ayetlerini ve diğer ibadet, taat, hayrât, hasenât, zikr ü tesbihâtlarımızı; kardeşlerimizin yaptıkları ve bizlerin yaptığımız bu ibadetlerimizi, yâ Rabbi lütfunla kereminle kabul eyle...

Bu Kur'an-ı Kerim senin kitabındır yâ Rabbi!.. Bu Rasûlünün salât ü selâmını sen büyük mükâfatlarla taltif ediyorsun yâ Rabbi!.. Bu kelime-i tevhidlerin sevabı çok büyük yâ Rabbi!.. Bu süver-i Kur'aniyye'nin fazâili çok fazla yâ Rabbi!.. Va'd-i ilâhin var yâ Rabbi, Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şerîflerinde müjdeler var... Şu bizim aciz, nâçiz, eksikli, kusurlu ibadetlerimizi, kıraatlerimizi, hatimlerimizi, tesbihlerimizi, zikirlerimizi ahsen ve etem olarak kabul eyleyip, bunların umduğumuz mükâfatlarını kat kat fazlasıyla okuyanlara ve bizlere ihsân eyle yâ Rabbi!..

Hâsıl olan ücûr u mesûbâtı, evvelâ Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ –*aleyhi efdalü's-salâvât ve ekmelü'ttahiyyât ve't-teslîmât*– Hazretleri'ne hediye eyledik, şu anda vâsıl eyle yâ Rabbi!.. Peygamber Efendimiz'i, bu sâlât ü selâmları, hatimleri okuyan, zikirleri yapan kardeşlerimizden ve bizlerden, cümlemizden hoşnut eyle yâ Rabbi!.. Peygamber Efendimiz'in iltifatına, rızasına, şefaatine, sevgisine ermeyi cümlemize nasib eyle yâ Rabbi!..

Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesini öğrenip, Peygamber Efendimiz'in sünnetini ihyâ eyleyip, hayatımızda tatbik eyleyip, şehid sevapları kazanmayı cümlemize nasib eyle yâ Rabbi!.. Bid'atlardan bizleri uzak eyle yâ Rabbi!..

Peygamber-i zîşânımızın o mübarek, tertemiz, yıldız emsâli ashâb-ı kirâmının, evzâc-ı tâhirât, ümmehât-ı mü'minîn vâlidelerimizin, evlâd-ı Rasûlüllah, Peygamber Efendimiz'in mübarek zürriyet-i tayyibesinin, Peygamber Efendimiz'in mübarek halifelerinin ve mânevî yolunu devam ettiren verese-i nebî ulemâ-i muhakikîn, mürşidîn-i kâmilîn olan cümle evliyâullah ve sâdât ve meşayih-i turuk-u aliyyemizin ayrı ayrı ve hâssaten kitabını okuduğumuz Abdülkâdir-i Geylânî Efendimiz'in, Bahâeddin-i Nakşibend Efendimiz'in, Gümüşhâneli Ahmed Ziyâüddin Efendi Hocamız'ın; şeyhimiz, üstâdımız Muhammed Zâhid-i Bursevî Hocamız'ın ve sair sevdiğimiz, büyüklerimiz, hürmet ettiğimiz evliyâullah şeyh-i vâsıl ulemâ-i muhakikîn ve

sâlihînin ruhlarına ayrı ayrı hediye eyledik vâsıl eyle yâ Rabbi!.. O sevgili, mübarek evliya kullarının himmetlerine, teveccühlerine, mânevî yardımlarına bizleri mazhar eyle yâ Rabbi!..

Hâssaten şu beldemizin medâr-ı iftihârı Yûşâ AS'ın, Ebû Eyyüb el-Ensârî Efendimiz Hazretleri başta olmak üzere bütün sahabe-i kiram efendilerimizin ve bu beldeleri fetheden fatihlerin, Fatih Sultan Muhammed Han Hazretleri başta olmak üzere, Akşemseddin Efendimiz başta olmak üzere, ordusu mensubu mübareklerin, bu diyârları muhtelif zamanlarda çeşitli cihad faaliyetleriyle fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin...

Cümle hayrât-ı hasenât sahiplerinin, içinde ibadet ettiğimiz şu caminin bânîsi mübarek İskender Paşa'nın ve bu camiye zaman zaman tamir ve tecdid ve tevsî eylemiş olan hayır hasenât sahiplerinin, az çok emeği, masrafı geçmiş olanların ve bu camiden güzerân eylemiş olan eimme, hütebâ, hatipler, vaizler, cemaatler, kayyimler, müezzinler ve bütün çevresinde medfun bulunan mevtâmızın ruhlarına...

Ve hâssaten uzaktan yakından buraya gelmiş olan siz kardeşlerimizin ve bu hatimleri, salât ü selâmları ve bu kelime-i tevhidleri ve bu suver-i Kur'âniyeleri okumuş olan kardeşlerimizin, ahirete göçmüş olan, tâ eski zamana kadar mü'min bütün ecdâd u ceddât, akraba u taallûkât, ihvân u ahbâb, evlâd u yârânlarının, sevdiklerinin, kimlerin ruhlarını düşünerek okumuşlarsa o bahtiyarların ruhlarına, ayrı ayrı hediye eyledik vâsıl eyle yâ Rabbi!..

Cümlesinin kabirlerini şu mübarek Regâib Kandili'nde pür nûr eyle yâ Rabbi!.. Cümlesinin ruhlarını mesrûr eyle yâ Rabbi!.. Şâd eyle yâ Rabbi!.. Makamlarını a'lâ eyle yâ Rabbi!.. Nurlarını, sürûrlarını, kabir istirahatlerini ziyâde eyle yâ Rabbi!.. O dar kabirlerini cennet bahçesi eyle yâ Rabbi!.. Bizlerden, onları hoşnud eyle yâ Rabbi!.. Bizler de o hale geldiğimiz zaman, bize de arkamızdan böyle hayır dualar, hatimler, kelime-i tevhidler, salât ü selâmlar gönderecek evlatlara, dostlara, zürriyetlere, ihvânlara sahip eyle yâ Rabbi!..

Yâ Rabbe'l-âlemîn! Ümmet-i Muhammed'in adları unutulmuş, arkasında kendisine dua edecek kimsesi kalmamış, bütün müslüman mevtâmızın da ruhlarına ikrâm eyle... Gayıb hazinelerinden her birine ayrı ayrı taltif eyle yâ Rabbi!.. Ruhlarını şâd eyle, sevindir yâ Rabbi!.. Boyunlarını mahzun, boynu bükük bırakma yâ Rabbi!.. Nurlarını ve sürurlarını ziyade eyle yâ Rabbi!..

Biz yaşayan mü'min kullarına da, sevdiğin kul olmayı nasib eyle yâ Rabbi!.. Bizi haramlardan, günahlardan kurtar yâ Rabbi!.. Bizi şeytanın hilelerinden kurtar yâ Rabbi!.. Bizi nefsin esiri olmaktan kurtar yâ Rabbi!.. Hakîkî bir tevbeyle senin yoluna girmek istiyoruz, nasib et yâ Rabbi!.. Bizi hakîkaten tevbe eden tevvâb-ı nâsihîninden eyle yâ Rabbi!.. Nasuh tevbesiyle tevbe edenlerden eyle yâ Rabbi!.. Şu günümüzden sonra ömrümüzü senin rızana uygun, haramlardan, günahlardan uzak geçirmeyi nasib eyle yâ Rabbi!.. İbadet ve

taat ve hayrât ü hasenâtla ömrümüzü faideli geçirmeğe bizleri muvaffak eyle yâ Rabbi!..

Yâ Rabbe'l-âlemîn! Kazançlarımızı helâl kazanç eyle, temiz kazanç eyle yâ Rabbi!.. Ne kendi boğazımızdan, ne de geçimiyle mükellef olduğumuz evlatlarımızın boğazından haram lokma geçirtme yâ Rabbi!.. Gözlerimizi harama baktırtma yâ Rabbi!.. Ellerimizi haram tenezzül edip uzattırma yâ Rabbi!.. Ayaklarımızı haram yerlere yürütme yâ Rabbi!.. Bizi rızan yollarında yürüt yâ Rabbi!..

Sevdiğin işleri yapmak nasib eyle yâ Rabbi!.. Helâl kazanmak nasib eyle yâ Rabbi!.. İhtiyaçlarımızı karşıladıktan sonra, kazaçlarımızın fazlalıklarıyla senin dîn-i mübînine hizmet edecek şekilde her türlü hayrât ü hasenât yapmağa, kazançlarımızı hayra sarfetmeğe bizi muvaffak eyle yâ Rabbi!..

Biz vefat edip göçsek de, ahirette bize arkadan sevap gelmesine sebep olacak eserler bırakmayı nasib eyle yâ Rabbi!.. Sadaka-i câriyeler, hayırlı evlatlar, okunan kitaplar bırakmayı nasib eyle yâ Rabbi!..

Dünyanın ve ahiretin, bildiğimiz bilmediğimiz her türlü hayırlarına biz aciz, naçiz, senin lütfuna muhtaç kullarını erdir yâ Rabbi!..

Vücutlarımıza sıhhat ve afiyetler ver yâ Rabbi!.. Hastalıklarımıza şifalar, devalar ver yâ Rabbi!.. Borçlularımıza borçlarını yakın zamanda ödemek nasib eyle yâ Rabbi!.. Evlatlarımızı hayırlı evlat eyle yâ Rabbi!.. İmandan sonra zaafa düşürme yâ Rabbi!.. İzzetten sonar zillete uğratma yâ

Rabbi!.. Hürriyetten sonra esir duruma getirme
yâ Rabbi!..

Şu beldelerimizi kendi elimizdeyken, kendi idare-
remizdeyken, kâfirlerin, fâsıkların, fâcirlerin
eline düşürme yâ Rabbi!.. Müslümanların baş-
larındaki kâfirleri, fasıkları, fâcirleri, zalimleri,
münafıkları, hainleri def eyle yâ Rabbi!.. Müslü-
manları salih idarecilere sahip eyle yâ Rabbi!..

Yâ Rabbe'l-âlemîn! İstilâyâ uğramış İslâm
beldelerini kâfirlerden kurtar yâ Rabbi!..
Minarelerin bombalandığı, yıkıldığı, camilerin
kubbelerinin yıkılıp devrildiği yerlerde, İslâm'ı
yeniden hakim eyle yâ Rabbi!.. Puthaneleri
yerle bir eyle yâ Rabbi!.. Kâfirleri kahreyle
yâ Rabbi!.. Kâfirlerin mallarını, canlarını,
diyârlarını, evlatlarını müslümanlara ganimet
ihşân eyle yâ Rabbi!.. Onların ibadethânelerini
cami yapmayı nasib eyle yâ Rabbi!.. Ayasofya'yı
cami yaptığımız gibi, diğer yerleri cami
yaptığımız gibi...

Senin dinini dünyanın her yerine götürüp ora-
larda İslâm'ı yaymayı, oranın insanlarına İs-
lâm'ı tebliğ etmeyi nasib eyle yâ Rabbi!.. Bizim
elimizden, yaptığımız çalışmalardan, faaliyet-
lerden nice insanların, şaşkırmış olan insanların
hidayete ermesini, doğru yolu bulmasını nasib
eyle yâ Rabbi!.. Elimizden nice insanların müs-
lüman olmasını nasib eyle yâ Rabbi!..

Ömrümüzü, senin rızana uygun, dîn-i mübîn-i
İslâm'a faydeli, Ümmet-i Muhammed için hayırlı
bir şekilde geçirmeğe. cümlemizi muvaffak
eyle yâ Rabbi!..

Yâ Rabbi! Receb ayına erdirdiğın gibi Şaban ayını da münasib, güzel ibadetlerle geçirip bizi Ramazan'a vâsıl eyle yâ Rabbi!.. Ramazan'ın da feyzinden, bereketinden a'zamî şekilde istifade eyleyip, sevdiğin derecelere erişmeye bizleri muvaffak eyle yâ Rabbi!..

Yâ Rabbe'l-âlemîn! Cümlemizi ehl-i Kur'an eyle... Cümlemizi Kur'an-ı Kerim'in şefaatine nail eyle... Kur'an-ı Kerim'i hayatımızda önder ve rehber eyle... Yâ Rabbi, evimizde Kur'an-ı Kerim'e göre yaşamayı, çarşıda, pazarda, dükkânımızda Kur'an-ı Kerim'e göre alış veriş yapmayı, hayatımızı Kur'an-ı Kerim'e göre sürmeyi nasib eyle... Yâ Rabbe'l-âlemîn! Kabirde Kur'an-ı Kerim'i bize yoldaş eyle... Kıyâmet gününde şefaathçi eyle... Mizanımızın ağır gelmesine sebep eyle... Sıratı nur eyle... Sıratı yıldırım gibi geçmemize vesîle eyle... Cennette Kur'an-ı Kerim'i senden duymayı bizlere nasib eyle yâ Rabbi!..

Yâ Rabbe'l-âlemîn! Habîb-i Edîbin Muhammed-i Mustafâ'ya Firdevs-i Âlâ'da komşu eyle... O Havz-ı Kevserinden doya doya nûş etmeyi nasib eyle... O Receb nehrinden doya doya içmeyi nasib eyle... O Receb sarayına davet olunanlardan eyle...

Yâ Rabbe'l-âlemîn! Nice nice mübarek kandillere sevdiğin kul olarak, gafletten, şaşkınlıktan uzak bir şekilde ârif ü âgâh, âbid ü zâhid kul olarak erişmeyi nasib eyle... Bu güzel gecelerin, kandillerin, zamanların feyzinden, bereketinden istifade etmeyi bilenlerden eyle... Gafillerden, cahillerden eyleme... Nefse

şeytana uyanlardan eyleme... Fani dünyanın fani lezzetleriyle, zevkleriyle oyalanıp, ahireti ihmal edip unutanlardan eyleme...

Evlatlarımızı kuru yâ Rabbi!.. Nesillerimizi kuru yâ Rabbi!.. Nesillerimizi kıyâmete kadar mü'min-i kâmil, âbid, zâhid, sevdiğin, sâlim kullar eyle yâ Rabbi!.. Kâmil müslümanlar eyle yâ Rabbi!..

Müslümanları kavî eyle yâ Rabbi!.. Müslümanların gönüllerini birbirleriyle birleştir yâ Rabbi!.. Aralarındaki ihtilafları izâle eyle yâ Rabbi!.. Kırgınlıkları izâle eyle yâ Rabbi!.. Mü'minin mü'mine üç günden fazla dargın kalması haram olduğundan, dargınlıkları izâle eyle yâ Rabbi!.. Şaşıranlarımıza hakkı göster yâ Rabbi!.. Hakkı bilenleri hak yolda yürümeğe muvaffak eyle yâ Rabbi!..

Bizlerde sevmediğin ne gibi hal, huy ve sıfat ve düşünce ve iş ve fiil varsa, bizi onlardan kurtar yâ Rabbi!.. Bizi sevdiğin kul eyle yâ Rabbi!.. Sevdiğin sıfatlara sahip eyle yâ Rabbi!.. Sevdiğin yollarda yürüt yâ Rabbi!.. Sevdiğin kul eyle yâ Rabbi!.. Huzuruna sevdiğin, râzı olduğun kul olarak gelmemizi nasib eyle yâ Rabbi!..

Firdevs-i A'lâ'na bazı kulların bi-gayrı hisâb girecekler, bizi Firdevs-i A'lâ'ya bi-gayrı hisâb girenlerden eyle yâ Rabbi!.. Bizi rıdvân-ı ekberine vâsıl olanlardan eyle yâ Rabbi!.. Habîb-i Edîbine Firdevs-i A'lâ'da bizleri komşu eyle yâ Rabbi!..

Dualarımızı İsm-i A'zamın hürmetine kabul eyle yâ Rabbi!.. Kur'an-ı Hakîm'in hürmetine kabul

eyle yâ Rabbi!.. Nebiyy-i Ekrem'in hürmetine kabul eyle yâ Rabbi!.. Şu mübarek Regâib Kandili hürmetine kabul eyle yâ Rabbi!.. Şu mübarek cuma gecesi hürmetine kabul eyle yâ Rabbi!.. Şu okunmuş olan hatimler hürmetine, şu çekilmiş olan salât ü selâmlar hürmetine, kelime-i tevhidler hürmetine, kıraat-i Kur'an-ı Kerimler hürmetine kabul eyle yâ Rabbi!..

*Sübhâne rabbinâ rabbi'l-izzeti ammâ yasifûn...
Ve selâmün ale'l-mürselîn... Ve'l-hamdü li'llâhi
rabbi'l-âlemîn... El-fâtihah!..*

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
08. 12. 1994 - İskenderpaşa Camii

[Bütün MÜBAREK GÜN VE GECELER
sohbetlerine PDF olarak
ulaşmak için tıklayınız.](#)

